

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **L. V.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Cyrnerem, advokátem, se sídlem Prostějov, Havlíčkova 7, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 3. 2005, č. j. 41 Cad 93/2004 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Pavlu Cyrnerovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 650 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce po právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 7. 2004, č. X. Při posouzení věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu: Žalobce je středoškolák – kvalifikovaný zámečník a posudkem lékaře OSSZ Prostějov ze dne 4. 5. 1999 byl uznán částečně invalidním podle § 44 odst. 1 zák. č. 155/1995 Sb. pro celopátevní obtíže. I v době vydání napadeného správního rozhodnutí byl hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce celopátevní bolestivý syndrom. Degenerativní změny byly provázeny středně těžkou poruchou

dynamiky celé páteře, bloky a paravertebrálními spasmy. Nebyly však prokázány poruchy reflexů, čítí, stoje a chůze, nepřítomna rovněž byla kořenová symptomatologie, svalové atrofie a parézy končetin. Podle EMG vyšetření byla u žalobce prokázána středně těžká neuropathie na dolních končetinách. Po proběhlé drobné cévní mozkové příhodě, zachycené při hospitalizaci na neurologickém oddělení v březnu roku 2004, nebyla zjištěna porucha hybnosti končetin, přetrvávala jen lehká porucha exprese. Interní i alergologické vyšetření nepotvrdilo přítomnost závažnějšího plicního onemocnění. Plicní kapacita nebyla porušena. Byla zjištěna alergie na roztoče, pyly, prach a peří. Astma u žalobce však bylo jen lehkého stupně. Plicní nález vyžadoval pouze preventivní opatření, a to vyloučení kontaktu s vyvolávajícími noxami, ochranu před chronickým prochlazením a léčení akutně vzniklých infekcí antibiotiky. Toto zdravotní postižení trvale neovlivňovalo schopnost výdělečné činnosti žalobce. Psychologické a psychiatrické vyšetření popisovalo organický psychosyndrom s úbytkem intelektu při středně těžkém stupni závislosti na ethanolu. Výše popsany zdravotní stav a stupeň funkčního postižení byl pak krajským soudem hodnocen podle přílohy č. 2, k vyhl. č. 284/95 Sb., ve znění vyhl. č. 40/2000 Sb., kapitoly XV, oddílu F, položky 2 písm. c). Tato položka je určena pro degenerativní změny na páteři a ploténkách, středně těžké postižení zpravidla více úseků páteře, recidivující silnější projevy nervového a svalového dráždění prokázané EMG a středně těžkou staticodynamickou insuficiencí, kde možný pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti je udán v rozmezí 30 - 40%. V případě žalobce byl pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti určen na horní hranici zde uvedeného rozpětí, tj. 40% a podle § 6 odst. 4 vyhl. č. 284/1995 Sb. navýšen o dalších 10% pro organický psychosyndrom, takže celkový pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti k datu vydání napadeného správního rozhodnutí byl určen ve výši 50%. Krajský soud tedy uzavřel, že zjištěný pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce je nižší než 66% a nejedná se u něj ani o zdravotní postižení podle přílohy č. 3 vyhl. č. 284/1995 Sb. K datu vydání napadeného rozhodnutí tak žalobce v souhrnu nesplňoval žádnou z podmínek plné invalidity podle ust. § 39 odst. 1 písm. a) a b) zák. č. 155/1995 Sb. Při posuzování věci se krajský soud opíral o posudek Posudkové komise MPSV ČR pracoviště Brno ze dne 15. 2. 2005, který považoval za úplný v jeho skutkových zjištěních a přesvědčivý pokud jde o jeho posudkové závěry.

Kasační stížnost podal žalobce (dále jen stěžovatel) z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Nezákonnost napadeného rozsudku spatřoval stěžovatel v tom, že si Krajský soud v Brně pro své zamítavé rozhodnutí neopatřil všechny potřebné a pro správné rozhodnutí nezbytné důkazy. Při rozhodování ve věci vycházel výlučně z posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 15. 2. 2005, aniž by zkoumal, zda v případě žalobce rovněž nepřichází v úvahu plná invalidita z důvodu zmíněného ust. § 39 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb. V samotném posudku je sice zmínka o tom, že u stěžovatele nešlo o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek, avšak co, resp. jaké důvody vedly posudkovou komisi ke zmíněnému kategorickému závěru a z jakých podkladů a úvah při svém hodnocení vycházela, to již v posudku uvedeno není. Posudek za tohoto stavu nelze přezkoumat. Žalobce v tomto směru ani nebyl Krajským soudem v Brně poučen o svých procesních právech ve smyslu ust. § 36 odst. 1 s. ř. s. Dle názoru stěžovatele je možno závažné pochybení spatřovat rovněž v samotném posudku posudkové komise MPSV ČR. Z obsahu posudku je sice zřejmé, že si komise opatřila zdravotní dokumentaci z různě starých odborných vyšetření stěžovatele, to vše ale bez toho, aby před komplexním posouzením zdravotního stavu žalobce zajistila i jeho odborné vyšetření u jednotlivých specialistů a obstarala si tak jejich aktuální odborná stanoviska k jeho zdravotnímu stavu. Je totiž evidentní, že stěžovatel je osobou se značným rozsahem zdravotních problémů, které se u něj vyvíjejí

vesměs s negativním dopadem na jeho celkový zdravotní stav a není proto možné se za tohoto stavu spokojit se zdravotní dokumentací, v některých případech odborných vyšetření, starou více než 3 roky, jak to učinila posudková komise. Tímto nesprávným postupem pak dle přesvědčení stěžovatele vznikla důvodná pochybnost o úplnosti a správnosti stanovené klinické diagnózy, když podkladem pro závěry posudkové komise nebylo v intencích výše uvedeného vyjádření stěžovatele jeho komplexní a zejména aktuální zdravotní vyšetření ale pouze ona zmiňovaná stará zdravotní dokumentace. Takový posudek vycházející z neúplných podkladů pak nemůže být dostatečným důkazním materiálem pro řádné a úplné skutkové zjištění soudu a správné právní posouzení sporné věci. Výše uvedená argumentace stěžovatele ohledně nedostatečných podkladů k závěrům správního orgánu o tom, že stěžovatel nárok na plný invalidní důchod nemá, se týká i kasačních důvodů uvedených pod písmenem b). Správní orgán se při hodnocení a posuzování zdravotního stavu stěžovatele vůbec nezabýval neopomenutelnými podmínkami výdělečných možností žalobce souvisejících s jeho nepříznivým zdravotním stavem. Tyto podmínky správní orgán ani nezjišťoval ani je neposuzoval či nevyhodnocoval z hlediska jejich souvislostí a faktickou možností žalobce vykonávat práci ve vazbě na všechny okolnosti a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. V tomto bodě navázal stěžovatel na svoje předchozí podání ve věci kasační stížnosti, v níž zpochybnil provedenou pracovní rekomandaci. Popsaný nesprávný postup správního orgánu pak ve svém důsledku vedl k tomu, že v řízení, které předcházelo vydání napadeného správního rozhodnutí, nebyly obstarány potřebné důkazy z hlediska jejich úplnosti, což následně vedlo k nesprávným skutkovým zjištěním, resp. skutkový stav nebyl zjištěn úplně a náležitě prokázán. Tyto nedostatky pak měly za následek nesprávné právní závěry. Ze všem výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Brně byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu stěžovatelem uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předepisuje, že byt' stěžovatel ve své kasační stížnosti formálně dovozuje existenci důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., podle obsahu jeho stížních námitek se jedná o důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatel totiž zpochybňuje především úplnost skutkových zjištění ohledně jeho zdravotního stavu, které posudková komise MPSV ČR učinila na základě neaktuální zdravotní dokumentace a dále namítá nepřesvědčivost posudkových závěrů posudkové komise MPSV ČR v souvislosti s otázkou jeho schopnosti vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek. Namítaný nedostatečně rozsah dokazování a v důsledku toho i nedostatečně zjištěný skutkový stav věci je svojí povahou vadou řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K jednotlivým námitkám stěžovatele uvádí Nejvyšší správní soud následující:

Podle § 39 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb. je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek. Podle ust. § 39 odst. 3 cit. zákona, způsob posouzení a procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti a okruh zdravotních postižení umožňujících soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek stanoví prováděcí předpis.

Podle § 7 vyhl. č. 284/1995 Sb. zdravotní postižení umožňující soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek [§ 39 odst. 1 písm. b) zákona] jsou zdravotní postižení uvedena v příloze č. 3, která je součástí této vyhlášky.

Z posudku Posudkové komise MPSV ČR pracoviště Brno ze dne 15. 2. 2005 vyplývá, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je chronický celopátevní bolestivý syndrom s blokovým nálezem v klíčových přechodech a svalové disbalanci bez radikulopatie. Výraznější vliv na dochovanou pracovní schopnost stěžovatele má pak i chabá paraparéza dolních končetin při středně těžké neuropatii, stav po ischemii mozku z března roku 2004 s expresní fatickou poruchou a organický psychosyndrom s úbytkem intelektu (IQ 79). Výše citovaná příloha č. 3 vyhl. č. 284/1995 Sb. obsahuje taxativní výčet zdravotních postižení, při jejichž existenci se pojištěnec považuje za schopného vykonávat soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek. Z postižení obdobných stěžovateli lze uvést např. ochrnutí dvou končetin v důsledku hemiplegie paraplegie těžké hemiparézy a těžké paraparézy, imobilitu, pro kterou je osoba trvale odkázána na vozík pro invalidy, střední mentální retardaci při IQ 35 – 49, případně těžké formy duševních onemocnění provázené častými atakami a opakovaným ústavním léčením se závažným postprocesuálním defektem a s těžkým narušením osobnosti. I z tohoto demonstrativního výčtu je zcela zřejmé, že tak vysokou míru funkčního postižení stěžovatel netrpí a vzhledem k taxativnímu charakteru výčtu zdravotních postižení nelze posudkové komisi MPSV ČR vytýkat, že se nezabývala úvahami k podmínkám plné invalidity podle ust. § 39 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb. podrobně a spatřovat v tomto nepřesvědčivost závěrů jejího posudku. První kasační námitku tedy považuje soud za nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud nesdílí ani názor stěžovatele v tom, že posudková komise MPSV ČR pochybila, pokud při zpracování svého posudku vycházela z neaktuální zdravotní dokumentace a neprovedla komplexní přeshetření zdravotního stavu stěžovatele. Nejvyšší správní soud na tomto místě připomíná, že zákonnost napadeného správního rozhodnutí posuzoval krajský soud podle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v daném případě tedy ke dni 13. 7. 2004. K novým skutečnostem, tj. ke změnám zdravotního stavu stěžovatele, k nimž mohlo dojít po vydání napadeného rozhodnutí do zpracování posudku posudkové komise MPSV ČR dne 15. 2. 2005, přihlížet nelze. Povinností posudkových komisí MPSV ČR tedy není podrobit pojištěnce komplexnímu vyšetření jeho zdravotního stavu, nýbrž na základě shromážděné zdravotní dokumentace posoudit jeho zdravotní stav a míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti. Z hlediska výše uvedeného nahlížel Nejvyšší správní soud také na aktuálnost zdravotní dokumentace, kterou měla posudková komise MPSV ČR k dispozici při zpracování posudku. Již výše bylo uvedeno, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatele jsou potíže páteří. Za posudkově významné lze označit i další choroby, tj. především středně těžkou neuropatii dolních končetin, stav po ischemii mozku a organický psychosyndrom. K výše uvedeným diagnózám měla posudková komise MPSV ČR k dispozici ortopedické vyšetření MUDr. V. ze dne 5. 4. 2004, propouštěcí zprávu z neurologického oddělení nemocnice v Prostějově ze dne 25. 3. 2004, neurologická vyšetření MUDr. D. ze dne 21. 5. 2004 a 17. 6. 2004, psychologické vyšetření Mgr. N. ze dne 14. 6. 2004, psychiatrické vyšetření MUDr. H. ze dne 5. 5. a 17. 6. 2004 a míra neurologického postižení byla nakonec orientačně přeshetřena MUDr. K. přímo při jednání komise dne 15. 2. 2005. Nejvyšší správní soud tedy nesdílí názor stěžovatele, že posudková komise MPSV ČR při zpracování svého posudku vycházela z neaktuální zdravotní dokumentace, ostatně z kasační stížnosti ani není zřejmé, které ze zdravotních postižení

stěžovatele mělo být v důsledku neaktuální zdravotní dokumentace chybně posudkově zhodnoceno. Ani druhou námitku tedy nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou.

Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybňuje i provedenou pracovní rekomandaci. K této otázce Nejvyšší správní soud uvádí, že pracovní rekomandace je obsažena v posudcích lékařů OSSZ a posléze v posudcích posudkové komise MPSV ČR především za účelem stanovení obecných indikací a kontraindikací pro výkon povolání zdravotně postiženého pojištěnce. Výčet doporučených zaměstnání je toliko demonstrativní a slouží spíše úřadům práce jako pomůcka při hledání vhodného zaměstnání. Věrohodnost pracovní rekomandace je posuzována především z toho hlediska, zda je pojištěnec po zdravotní stránce schopen obecně formulovaná doporučená zaměstnání vykonávat, nikoliv to, zda takováto zaměstnání jsou v určitém čase a místě pro pojištěnce k dispozici. Jestliže posudková komise MPSV ČR vzhledem k charakteru zdravotního postižení stěžovatele u něj vyloučila těžké manuální práce, práce ve vynucené poloze těla, chladu a v nepříznivých klimatických podmínkách a dále práce na noční směny při výraznější psychické zátěži a v exhalátech a toxickém prostředí, považuje Nejvyšší správní soud tyto obecné indikace a kontraindikace za odpovídající zjištěné míře funkčního postižení stěžovatele. Jestliže pak dále posudková komise MPSV ČR demonstrativně uvádí práce administrativně technického charakteru po zaškolení či rekvalifikaci, příp. též práce hlídací a informační v drobném skladovém hospodářství apod., je toto rovněž v souladu se zjištěními o zdravotním stavu stěžovatele. Ani námitku nesprávné pracovní rekomandace tedy nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou.

Nejvyšší správní soud obdobně jako Krajský soud v Brně považuje podkladový posudek posudkové komise MPSV ČR ze dne 15. 2. 2005 za úplný v jeho skutkových zjištěních a přesvědčivý v jeho posudkových závěrech, a proto krajský soud nepochybil, pokud z tohoto posudku při posouzení podmínek plné invalidity u stěžovatele vycházel. Napadený rozsudek Krajského soudu v Brně tedy netrpí vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatele advokátu JUDr. Pavlu Cyrnerovi Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za 2 hlavní úkony právní služby á 250 Kč (§ 9 odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb.), k nimž náleží 2x náhrada hotových výdajů ve výši 75 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhl.), celkově tedy 650 Kč. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. září 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

